

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2030

Kunnanhallitus 20.11.2025 § 204

Valmistelija

hallintojohtaja Ossi Mäkinen

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jota kunnan toiminnassa on noudatettava.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvion ja -suunnitelmien laadinnassa on huomioitava arviointimenettelyn vaatimukset, eli konsernin taseen alijäämä tulee olla katettu vuoden 2026 loppuun mennessä ja emokunnan taseen alijäämä vuoden 2027 loppuun mennessä.

Kunnanhallitus on 3.9.2025 (§ 155) antanut talousarvioraamit toimialoille. Yleishallinto, sivistystoimi ja tekninen toimi alittavat tai pysyvät niille annetussa raamissa. Elinkeinopalvelut ja liiketoiminta ylittävät niille annetun raamin. Kokonaisuudessaan koko kunnalle asetettu raami alittuu.

	KH:n antama Raami2026	Talousarvioehdotus 2026	Ero
Yleishallinto	-687 883,04	-682 619,00	5 264,04
Elinkeinopalvelut	-118 364,88	-122 295,00	-3 930,12
Sivistystoimi	-1 607 268,02	-1 607 268,00	0,00
Tekninen toimi	-706 926,75	-617 121,00	89 805,75
Liiketoiminta	-32 887,98	-57 069,00	-24 181,02
Yhteensä	-3 153 330,67	-3 091 371,00	66 958,65

Toimialojen kustannuspaikkakohtainen talousarvio on esityslistan liitteenä.

Kunnanhallituksen 3.9.2025 hyväksymässä talousarvion laadintaohjeessa investointien osalta kehoitettiin noudattamaan kohtuullista investointitasoa. VM:n arviointiryhmän allekirjoitetussa ehdotuksessa investointeihin on varattu 160 000 euroa vuodelle 2026. Toimialat ovat toimittaneet hallintojohtajalle investointisuunnitelman. Toimialat esittävät vuodelle 2026 investointiosaan seuraavaa:

Yleishallinto	38 000
Sivistystoimi	13 610
Tekninen toimi	84 500
Liiketoiminta	68 000
Yhteensä	204 110

Teknisen toimen ja liiketoiminnan investoinneissa on osittain sellaisia menoja, jotka kuuluvat käyttötalousosaan.

Toimialojen investointisuunnitelma on esityslistan liitteenä.

Esittelijä	hallintojohtaja Ossi Mäkinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää 1. hyväksyä yleishallinnon, elinkeinopalveluiden ja sivistystoimen osalta talousarvion vuodelle 2026 ja investointiosan vuosille 2026-2030 2. palauttaa teknisen toimen ja liiketoiminnan vuoden 2026 talousarviot sekä vuoden 2026 investointiosat uudelleenvalmisteluun tekniselle lautakunnalle ja edellyttää, että investoinneista siirretään käyttötalouteen kuuluvat menot käyttötalousosioon siten, että koko kunnan käyttötalouden toimintakate ei ylitä kunnanhallituksen antamaa raamia –3 153 330,67 euroa ja koko kunnan investoinnit eivät ylitä 160 000 euroa.
Muutettu päätösehdotus	Kunnanahallitus merkitsee tiedoksi talousarvion valmistelun ja palauttaa talousarvion sekä investointisuunnitelman lautakunnille jatkovalmisteluun edellyttäen, että koko kunnan käyttötalouden toimintakate ei ylitä kunnanhallituksen antamaa raamia –3 153 330,67 euroa ja koko kunnan investoinnit eivät ylitä 160 000 euroa. Hallintojohtaja koordinoi yhteistyössä toimialojen kanssa, että kunta kokonaisuudessaan pysyy annettujen raamien sisällä.
Päätös	Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus.
Kunnanhallitus 10.12.2025 214/02.02.00/2025	
Valmistelija	hallintojohtaja Ossi Mäkinen, talous- ja hallintosihteeri Kätlyn Tamm Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jota kunnan toiminnassa on noudatettava. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvioesityksen mukainen tulos vuodelle 2026 on 1 721 848 euroa ylijäämäinen. Toimintatuottojen arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä 3 132 199 euroa. Tuottojen taso laskee sekä vuoden 2024 toteumasta (3,38 milj. euroa) että vuoden 2025 talousarviosta (3,32 milj. euroa). Toimintakulujen arvioidaan vuonna 2026 olevan noin 6 254 168 miljoonaa euroa, mikä on hieman vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa. Vuoden 2024 toteumaan verrattuna kulut ovat korkeammalla tasolla. Talousarviovuodelle 2026 on huomioitu toimiala- ja kustannuspaikkakohtaisesti 2–3 prosentin kustannusnousu sekä palkkakustannuksiin noin neljän prosentin nousu.

Toimintakate heikkenee suunnitteluvuodelle 2026 ja on – 3 121 969 euroa, mikä on hieman heikompi kuin vuoden 2025 talousarviossa (-2,97 milj. euroa).

Heikentyminen johtuu ennen kaikkea toimintatuottojen laskusta, joka ei kehity samassa suhteessa toimintakulujen kanssa. Vuosikate vahvistuu kuitenkin merkittävästi ja nousee vuonna 2026 arviolta 2 126 996 euroon, mikä johtuu erityisesti tuulivoimapuiston tuottamasta kiinteistöverokertymästä. Vuoden 2026 poistoarvio on 405 148 euroa.

Vuodelle 2026 verotuloiksi on arvioitu 4 249 000 euroa, josta on kunnallisverotuloja 1 085 000 euroa, yhteisöverotuloja 361 000 euroa ja kiinteistöverotuloja 2 803 000 euroa. Verotulojen arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ja VM:n ennusteita sekä tuulivoimayhtiöltä saatuja ennakkotietoja. Vuodelle 2026 valtionosuuksien määräksi on arvioitu 1 176 965 euroa. Arviossa on hyödynnetty Kuntaliiton ja VM:n ennusteita.

Talousarviovuoden investoinnit ovat yhteensä 182 000 euroa, joista yleishallinnon osuus 25 000 euroa, sivistystoimen osuus 10 000 euroa, teknisen toimen osuus 30 000 euroa ja liiketoiminnan osuus 117 000 euroa.

Esittelijä	hallintojohtaja Ossi Mäkinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2030 sekä valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan tekemään teknisiä korjauksia talousarvioon.
Päätös	